

LAUSUNTO

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksen sekä opetuksen ja koulutuksen järjestämisvelvollisuutta koskevista väliaikaisista rajoituksista (M 17/2020)

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) lausuu kunnioittavasti sivistysvaliokunnalle seuraavaa:

SLL kannattaa valtioneuvoston asetusta lukiokoulutuksen järjestämisvelvollisuuden väliaikaisista rajoituksista. Asetuksessa esitetään, että Suomen lukioiden tilojen sulkemista ja lähiopetuksen keskeyttämistä jatketaan koronavirustilanteen hillitsemiseksi 13.5. asti. SLL pitää esitystä perusteltuna ratkaisuna, joka turvaa lukiolaisten, opettajien ja muun henkilöstön terveyttä.

SLL korostaa, että Ylioppilastutkintolautakunnan ja lukiokoulutuksen järjestäjien resurssit on turvattava kevään aikana, jottei koronavirustilanne pääse hidastamaan valmistumista ja ylioppilaskirjoitusten arvosanojen saamista. Korkeakouluihin hakevien kannalta on erityisen tärkeää, että ylioppilaskirjoitusten arvosanat tulevat ajoissa ennen valintakokeita, sillä arvosanojen saamisen ja ensimmäisten valintakokeiden välissä on lyhimmillään vain muutama päivä.

SLL pyytää sivistysvaliokuntaa kiinnittämään huomiota opinto-ohjauksen saatavuuteen, joka on ollut jo entuudessaan aliresursoitu monissa oppilaitoksissa. Etäopetusaikana opinto-ohjauksen tarve vielä korostuu, ja poikkeuksellinen tilanne aiheuttaa lukiolaisille haasteita opintojen suunnittelussa ja suorittamisessa. Opinto-ohjauksen resursseja on lisättävä sekä pitkällä että lyhyellä aikavälillä. SLL esittää, että hallitus päättäisi lisäresursseista opinto-ohjaukselle kevään kehysriihessä.

SLL pitää tärkeänä, että tilanteessa kiinnitetään huomiota lukiolaisten yhdenvertaisuuteen. Erityisesti tulisi huomioida erityisryhmät, kuten oppimisvaikeuksista kärsivät sekä näkö- ja kuulovammaiset opiskelijat, sekä vähävaraiset ja/tai monilapsiset perheet, joilla ei välttämättä ole käytössään kaikkia tarvittavia oppimisvälineitä kotiooloissa. SLL muistuttaa, että myös tuki- ja lisäopetuksesta tulee huolehtia ja sitä on tarvittaessa lisättävä.

Hallituksen linjauksen mukaan opetusta järjestetään vaihtoehtoisilla tavoilla mahdollisimman laajasti, muun muassa etäopetuksella ja itseopiskelulla. SLL toivoo, että erityistä huomiota kiinnitetään etäopetuksen laatuun. Etäopetus ei saa tarkoittaa sitä, että lukiolaisten oikeus opetukseen ja vuorovaikutukseen opettajien kanssa heikkenee. Opetusta ei myöskään voi korvata siten, että opiskelijoille annetaan ainoastaan suuri määrä itsenäisesti suoritettavia tehtäviä.

Kuten asetusmuistiossa todetaan, osassa aineista osaamistavoitteiden saavuttaminen etä- ja itseopiskeluna voi jäädä osalla opiskelijoista puutteelliseksi. Tämän takia on huolehdittava siitä, että sähköisen opetuksen toimivuus varmistetaan ja riittävän monipuoliset opiskelutavat huomioidaan. Opintotarjontaa tai mahdollisuutta erityiseen tukeen ei saa myöskään vähentää.

Lisäksi SLL muistuttaa, että etäopetuksesta riippumatta lukiolaisilla on oikeus opiskeluhuollon palveluihin. Poikkeuksellinen tilanne aiheuttaa lukiolaisille merkittävää kuormitusta, minkä vuoksi on ensiarvoisen tärkeää huolehtia riittävästä ja oikea-aikaisista palveluista. Palveluiden mahdollisista poikkeusjärjestelyistä tulee tiedottaa opiskelijoille selkeästi.

Lisäksi on etsittävä ratkaisuja, joissa lukiolaisille tarjottaisiin mahdollisuutta kouluruokailuun, esimerkiksi eväsjakelun kautta. Eväsjakeluilla turvattaisiin etenkin pienituloisten arkea.

Lisäksi SLL pitää tärkeänä, että koulutuksen järjestäjät eivät peruuta ylioppilasjuhlapäivää, vaan siirtävät sen valtakunnallisesti yhdelle ja samalle päivälle esimerkiksi alkusyksyyn. Ylioppilasjuhlat ovat yksi nuorten elämän suurimmista hetkistä ja lukion tärkeimmistä perinteistä, ja siksi jokaisella on oltava mahdollisuus ainutlaatuihin, yhteisölliseen juhlahetkeen.

Helsingissä 9.4.2020



Adina Nivukoski
Puheenjohtaja



Heikki Luoto
Pääsihteeri

Lisätietoja: koulutuspoliittinen asiantuntija Toni Ahva, 050 440 9647, toni.ahva@lukio.fi